

Lồng ghép phương pháp dạy học dự án vào chương trình giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành ngôn ngữ Anh

Hoàng Diễm Thu*

*Khoa tiếng Anh, Trường Đại học Hà Nội

Received: 20/9/2023; Accepted: 30/9/2023; Published: 02/10/2023

Abstract: Project-based teaching is a student-centered teaching method. It encourages learners to independently explore, discover, put book knowledge into practice and create their own products. Applying this method to university teaching programs is extremely necessary, especially for language skills teaching programs. From that reality, the article describes an overview of the Project-based Teaching Method, emphasizing its practical value in education in general and in teaching English skills in particular. Finally, the article introduces a small project model to improve Listening and Note-taking skills for second-year students, English Department, Hanoi University.

Keywords: Project teaching, English teaching, learner-centered teaching, practical skills, language skills

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, một phương pháp giảng dạy mới nổi trội, khác biệt và mang lại hiệu quả cao so với các phương pháp giảng dạy truyền thống trước kia, đó là Phương pháp dạy học theo dự án. Nó ngày càng trở nên phổ biến nhờ có cách tiếp cận tác động tích cực tới quá trình thụ đắc ngôn ngữ song song với việc phát triển kỹ năng mềm của người học. Rõ ràng rằng, đối với giới trẻ ngày nay, bên cạnh việc lĩnh hội các kiến thức về học thuật, họ còn cần phải học rất nhiều những kỹ năng khác trong cuộc sống như tư duy phân biện, kỹ năng giải quyết vấn đề, kỹ năng làm việc nhóm... Vì vậy, việc lồng ghép Phương pháp dạy học theo dự án vào chương trình giảng dạy ngôn ngữ là một điều tất yếu nhằm cải thiện Kỹ năng tiếng cho sinh viên chuyên ngành.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát về Phương pháp dạy học dự án trong giảng dạy ngôn ngữ Anh

Khái niệm về Phương pháp dạy học dự án đã được đưa ra bởi rất nhiều học giả trong nước và thế giới. Agustina (2009) định nghĩa Phương pháp dạy học theo dự án là mô hình dạy học dựa trên thuyết kiến tạo trong giáo dục mà trong đó người học chủ động xây dựng kiến thức và hiểu biết cho bản thân thay vì tiếp nhận thông tin một cách thụ động từ giáo viên. Cùng chia sẻ quan điểm này, Liu & Chen (2010) mô tả Phương pháp dạy học theo dự án là cá nhân người học xây dựng, sáng tạo, phát minh và phát triển tư duy trong quá trình lĩnh hội kiến thức. Theo các học giả, trong quá trình phát triển của bộ não, người học cần trải qua các giai đoạn học tập khác nhau từ môi

trường xung quanh và giáo viên chỉ đóng một vai trò rất nhỏ trong quá trình này.

Thuật ngữ “Dự án” (Project) trong giảng dạy ngôn ngữ Anh lần đầu tiên xuất hiện vào những năm 1970. Fried-Booth được biết đến như một trong những người đặt nền móng cho Phương pháp dạy học dự án trong việc giảng dạy ngôn ngữ Anh. Theo quan điểm của ông, Dạy học dự án là sự lồng ghép và đồng bộ hóa giữa việc dạy Kỹ năng tiếng Anh vào đời sống thực tế. Nó trải rộng từ các hoạt động làm việc theo nhóm, thảo luận vấn đề, phỏng vấn, thu thập thông tin qua các bài đọc hiểu, nghe hiểu, xem video cho tới việc phân tích dữ liệu trong nghiên cứu, viết báo cáo, thuyết trình, xuất bản bài báo... Đó chính là sự đan xen chặt chẽ, phối hợp giữa việc thụ đắc ngôn ngữ và phát triển kỹ năng sống. Ngoài ra, nhà sư phạm Hedge (2000) lý luận rằng người học chính là trung tâm của phương pháp Dạy học dự án. Người học có nhiệm vụ kết hợp các Kỹ năng tiếng với các hoạt động mang tính chất đời thực. Như vậy, người học thực hành tiếng thông qua các hoạt động trải nghiệm phong phú, đa dạng – “học qua hành”. Người học chủ động quyết định cách tiếp cận vấn đề và giáo viên chuyển từ vai trò của người làm chủ và truyền tải tri thức sang vai trò của người trợ giúp, định hướng. Trong thời gian gần đây, phương pháp này được sử dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực như một bước tiền đề cho sự nghiệp sau này của sinh viên, kể cả trong những lĩnh vực mà họ sẽ làm việc độc lập hoặc đơn thuần nghiên cứu về lý thuyết.

2.2. Lợi ích của Dạy học dự án trong trường Đại học

Day học dự án được đánh giá là phương pháp có ảnh hưởng lớn đối với các nhà sư phạm đương thời bởi nó có giá trị bền vững trong công tác học tập của sinh viên. Theo hai học giả Gorb (1987) và McGrath (2002), Day học dự án được áp dụng nhằm thúc đẩy tư duy phản biện, tự nhận thức và tự đánh giá của sinh viên. Sự thật là sinh viên sẽ nỗ lực hơn rất nhiều nếu họ có niềm tin là sản phẩm của họ có giá trị thực tiễn và được ứng dụng trong đời sống. Trong Day học dự án, sinh viên được khuyến khích giải quyết các vấn đề thực tế, vậy nên họ sẽ có cơ hội tận dụng tất cả các kiến thức nền được học vào trong từng hoàn cảnh cụ thể. Đặc biệt, qua Day học dự án, sinh viên có cơ hội phát triển các mối quan hệ nhân sinh, để từ đó họ tăng cường khả năng giao tiếp trong xã hội, một khía cạnh vô cùng cần thiết trong xã hội hiện đại, tạo nền tảng cho sự nghiệp tương lai.

2.3. Lợi ích của Day học dự án trong việc giảng dạy ngôn ngữ Anh tại trường Đại học.

Rõ ràng rằng Day học dự án là một phương pháp ưu việt trong quá trình giảng dạy ngôn ngữ Anh tại trường Đại học. Sinh viên chuyển đổi từ môi trường dạy học theo kiểu “nhồi nhét” kiến thức sang một môi trường học tập năng động, rèn rũa Kỹ năng tiếng thông qua các hoạt động như tiến hành một nghiên cứu, tham quan, trải nghiệm thực tế, thu thập và phân tích dữ liệu, từ đó rút ra kết luận và trình bày chúng dưới dạng văn nói hoặc văn bản. Nhiều học giả trên thế giới đã chứng minh tính hiệu quả của Day học dự án trong quá trình giảng dạy ngôn ngữ bằng nhiều số liệu thống kê cụ thể. Theo nghiên cứu của Kavlu (2020), trong khi chuẩn bị một văn bản trình bày trong một dự án, hầu hết sinh viên không mắc một lỗi sai nào về ngôn ngữ. 96% sinh viên thu nhận được từ vựng và nâng cao kỹ năng nói trước công chúng thông qua việc tiến hành một dự án. Trong một nghiên cứu khác của Carter and Thomas (1986), đối tượng nghiên cứu là sinh viên chuyên ngành ngôn ngữ, đến từ các nước khác nhau trên thế giới, họ đã có cơ hội trao đổi văn hóa với nhau bằng tiếng Anh thông qua Day học dự án. Trong bối cảnh này, tiếng Anh chỉ đóng vai trò như một công cụ giao tiếp chứ không phải là mục tiêu học tập. Kết quả nghiên cứu cho thấy sinh viên cảm thấy tự tin và thoải mái hơn rất nhiều khi họ giao tiếp trong ngữ cảnh thực tế. Họ vượt qua những mặc cảm của việc mắc lỗi sai về ngôn ngữ hay việc phải đối mặt với những tình huống không được chuẩn bị trước. Ngoài ra, trong Day học dự án, việc đánh giá kết quả học tập của sinh viên được dựa trên những thành tựu mà sinh viên đạt

được trong dự án thay vì sinh viên phải làm một bài kiểm tra Kỹ năng tiếng theo kiểu truyền thống.

Tóm lại, áp dụng Day học dự án trong lớp học chuyên ngành ngôn ngữ Anh là những trải nghiệm đáng nhớ, kết nối với thực tế và giúp sinh viên chủ động tiếp cận được với các phương pháp học tập đổi mới, sáng tạo, mang tính đột phá so với các phương pháp dạy học truyền thống trước đây.

2.4. Lòng ghép Phương pháp dạy học dự án vào chương trình giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành ngôn ngữ Anh

Giáo án tham khảo trong một lớp học tại khoa Tiếng Anh, trường Đại học Hà Nội

Quy trình tổ chức Day học dự án trong một lớp học Kỹ năng Nghe – Ghi chép – Viết tóm tắt tại khoa Tiếng Anh, trường Đại học Hà Nội

Trình độ: B2	Bài 1 – Chương 1
Sách giáo khoa: Listening & Notetaking Skills - Level 2	Chủ đề: Dân số

Giáo án

		Hoạt động
Bước 1	Khởi động	Sinh viên nghiên cứu thông tin về Xu thế dân số của một đất nước mà họ yêu thích (bao gồm: cơ cấu dân cư, phân bố dân số theo vùng miền, tuổi tác và giới tính). Sinh viên có thể tìm kiếm các nguồn video từ Youtube, DVD, chương trình TV, Webcast
Bước 2	Lập nhóm sinh viên	Thành viên trong nhóm có thể do giáo viên hoặc sinh viên chọn. Sinh viên lập nhóm gồm 4 hoặc 5 thành viên
Bước 3	Thiết lập tiến độ thực hiện dự án	Giáo viên quy định: - Thời gian thực hiện dự án - Công việc sinh viên phải thực hiện trên lớp và ngoài lớp trong từng tuần - Thời gian thành viên các nhóm làm việc và trao đổi cùng nhau với từng mục tiêu cụ thể
Bước 4	Các bước tiến hành của dự án	Tuần 1: Sinh viên tự chọn video, đăng lên nhóm lớp Google classroom, viết tóm tắt (bản thảo lần 1). Tuần 2: Các nhóm nộp bài Tóm tắt trên Google classroom, nhận xét chéo. Tuần 3: Các nhóm chỉnh sửa bài Tóm tắt của mình, hoàn thiện phần trình bày cho sản phẩm. Tuần 4: Các nhóm trình chiếu và thuyết trình về sản phẩm của mình trước lớp bằng các công cụ như Poster, Powerpoints, Video ...
Bước 5	Đánh giá dự án	Giáo viên quy định: - Tiêu chí đánh giá - Công cụ đánh giá

(Xem tiếp trang 48)